

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1989-1990

22 FEBRUARI 1990

BELEIDSNOTA

Externe betrekkingen

ingediend door
de heer G. Geens,
Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting

1. INLEIDING

De versterkte Vlaamse autonomie wekt meer dan ooit de behoefte om Vlaanderen op internationaal vlak nog beter bekend te maken en te profileren en het uit te bouwen tot een Europees en mondiaal ontmoetingspunt.

Nu een belangrijk pakket nieuwe bevoegdheden en middelen van het nationaal bestuursniveau naar de Gewesten en Gemeenschappen is overgeheveld, beschikt Vlaanderen trouwens over de nodige institutionele hefboomen om binnen zijn eigen bevoegdheden op een volwaardige manier te participeren aan de Europese eenmaking en om op internationaal vlak een eigen gelaat te krijgen.

Het is dan ook de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse Regering om deze kansen ten volle te benutten en Vlaanderen aan de wereld te leren kennen.

Het Vlaams buitenlands beleid wordt op het niveau van de Vlaamse Regering voorbereid en gecoördineerd door het Ministerieel Comité voor Externe Betrekkingen, dat voorgezeten wordt door de Voorzitter van de Vlaamse Regering en verder bestaat uit de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Regering, de Gemeenschapsminister van Cultuur, de Gemeenschapsminister van Onderwijs en de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer. Alle Gemeenschapsministers zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd voor de inhoudelijke aspecten van het internationaal beleid.

2. VLAANDEREN IN HET FEDERALE BELGIE

2.1. Juridisch kader

Artikel 59bis, inzonderheid § 2 en § 2bis, van de Grondwet bepaalt dat de Gemeenschapsraden bij decreet de samenwerking tussen de Gemeenschappen, alsook de internationale samenwerking — met inbegrip van het sluiten van verdragen — regelen inzake de culturele, de persoonsgebonden en de onderwijsaangelegenheden. De term „regelen” impliceert een beslissingsbevoegdheid. De verdragrechtelijke bevoegdheid impliceert de bevoegdheid inzake onderhandeling, ondertekening, goedkeuring en ratificatie. De Gemeenschappen worden door deze Grondwetsbepaling gemachtigd een eigen buitenlands beleid te voeren voor deze aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn. De nadere regelen voor het sluiten van verdragen dienen nog bij Bijzondere Wet te worden bepaald.

Het nationaal regeerakkoord voorziet eveneens de expliciete toewijzing van verdragrechtelijke bevoegdheid aan de Gewesten voor alle aangelegenheden waarvoor ze bevoegd zijn, zodat deze problematiek ook definitief zal worden opgelost, door middel van een wijziging van artikel 68 van de Grondwet. Tussen de Nationale Regering en de Executieven zal een gestructureerd overleg worden georganiseerd met het oog op de toekenning van deze verdragrechtelijke bevoegdheid aan de Gewesten.

De Vlaamse Regering zal er inmiddels op toezien dat zij van bij de aanvangsfase betrokken wordt bij internationale onderhandelingen die door de Nationale Regering gevoerd worden en die Gewest-aangelegenheden betreffen of beïnvloeden.

Deze reële betrokkenheid van de Gewesten impliceert een actieve deelname aan het besluitvormingsproces en de verplichting tot gemeenschappelijke beraadslaging, op voet van gelijkheid, met de nationale autoriteiten.

De Vlaamse Regering zal, in dit globale kader, op alle beleidsdomeinen waarvoor zij bevoegd is, actief initiatieven ontwikkelen inzake het negociëren van internationale akkoorden.

De Vlaamse Regering gaat er hierbij van uit dat zij de politieke verantwoordelijkheid draagt voor de internationale dimensie van de bevoegdheden die haar zijn toegewezen.

Deze stelling gaat samen met de bereidheid om, zowel ten aanzien van de nationale staat als ten aanzien van de internationale organisaties, de verplichtingen na te komen die het resultaat zijn van de uitoefening van deze bevoegdheden.

Intussen beschikken zowel de Vlaamse Gemeenschap als het Vlaamse Gewest over de nodige rechtsbekwaamheid en handelingsbekwaamheid in het internationaal verkeer. Dit standpunt werd overigens door de Vlaamse Regering reeds ingenomen op 13 oktober 1982 en herbevestigd op 25 mei 1983.

Zo houdt de bevoegdheidstoewijzing van het economisch beleid, de prospectie en het zoeken naar investeerders aan de Gewesten, het recht in deze bevoegdheden toepasbaar te maken tot in de buitenlandse contacten toe.

De Vlaamse Regering zal, in overleg met de andere Gemeenschaps- en Gewestexecutieven, een gedragscode uitwerken voor de participatie van de Gemeenschappen en Gewesten aan de werkzaamheden van internationale organisaties en voor hun vertegenwoordiging bij internationale en multilaterale instanties. Het uitgangspunt hierbij is dat de Gemeenschappen en Gewesten maximaal en zo rechtstreeks mogelijk de internationale aspecten van hun eigen bevoegdheden moeten kunnen uitoefenen, zonder dat hierdoor geraakt wordt aan de formele verplichtingen die ons land als Lidstaat moet naleven.

Deze gedragscode zal voorzien in een adequate overleg- en informatieprocedure, met een gegarandeerde inbreng van alle betrokken partijen.

Tevens zullen de nodige afspraken worden gemaakt om te komen tot een evenwichtige samenstelling van delegaties die zullen participeren aan internationale bijeenkomsten, en dit zowel op ministerieel als op ambtelijk niveau.

2.2. In het federale België is de doeltreffende werking van het Overlegcomité Regering-Executieven, dat het centrum is van de dialoog en het overleg tussen de diverse politieke overheden, essentieel.

De verhoudingen tussen de nationale overheid en de deelgebieden en tussen de deelgebieden onderling dienen te steunen op een constructieve geest van samenwerking en op wederzijds respect.

Op basis van wederzijds respect en niet-inmenging in eikaars bestuurlijke integriteit, zal in de eerste plaats gestreefd worden naar een correcte en intensieve samenwerking tussen de Gemeenschappen en Gewesten in België door het afsluiten van samenwerkingsakkoorden.

2.3. Vlaanderen hecht een zeer grote betekenis aan zijn hoofdstad, Brussel. De rol die Brussel als Europees en internationaal centrum voor Vlaanderen kan spelen, onder meer op het vlak van de internationale promotie van de Vlaamse Gemeenschap, zal maximaal gevaloriseerd worden. De aanwezigheid van de Europese instellingen in Brussel is hierbij een zeer belangrijke factor. Ook de groeiende aanwezigheid van zetels van internationale instellingen geeft onze hoofdstad een sleutelpositie in Europa en in de wereld.

Zowel in het kader van de nieuwe Brusselse structuren als in het vooruitzicht van de Europese eenwording acht de Vlaamse Regering het belangrijk dat Vlaanderen de band met zijn hoofdstad verstevigt.

2.4. Instrument

Het administratief instrument waarover de Vlaamse Gemeenschap beschikt voor haar relaties met het buitenland, is het Commissariaat-generaal voor de Internationale Samenwerking. Bij decreet van 28 juni 1985 heeft het CGIS een coördinerende, organisatorische, logistieke en begeleidende opdracht met betrekking tot de internationale samenwerking in alle materies die behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering en de Vlaamse Raad.

Het CGIS is dan ook de administratie van de Vlaamse Regering die verantwoordelijk is voor de relaties met de buitenlandse diplomatieke posten in België en met de Belgische diplomatieke posten in het buitenland.

Het CGIS is het administratieve contactadres van de Vlaamse Gemeenschap op het internationale forum.

3. VLAANDEREN IN EUROPA

3.1. Vlaanderen en Nederland

Met het oog op de bescherming, het behoud en de promotie van onze culturele en taaleigenheid in het eengemaakte Europa, zal prioritaire en geprievilegieerde aandacht worden besteed aan de samenwerking met Nederland.

In het kader van de uitvoering van het Taalunie-Verdrag, dient er naar gestreefd te worden de positie van het Nederlands maximaal te verdedigen in het Europa van na 1992, en dient de mogelijk-

heid onderzocht te worden om, op basis van wederkerigheid, in iedere E.G.-Lidstaat het Nederlands aan te leren op universitair niveau.

De Taalunie kan bovendien een betekenisvolle rol spelen in onze relatie met andere Nederlandssprekende landen door het afsluiten van in het verdrag voorziene associatieverdragen.

Door een intensieve samenwerking met Nederland via de Nederlandse Taalunie, moeten de beoefening en de uitstraling van onze taal en cultuur worden bevorderd.

In onze relaties met Nederland dient te worden nagegaan of de culturele integratie verder kan werkstelligd worden via het bestaande Belgisch-Nederlands Cultureel Akkoord, dan wel of dit akkoord ten gronde of in zijn uitvoeringsmodaliteiten dient aangepast te worden.

Een intense samenwerking met Nederland op de verschillende bevoegdheidsdomeinen van de Vlaamse Regering, vormt een prioriteit in het Vlaams Buitenlands Beleid. Initiatieven die in dit verband door privé-instanties worden genomen zullen, in de mate dat ze zich inschakelen in de beleidsdoelstellingen van de functioneel bevoegde Gemeenschapsminister(s), worden aangemoedigd.

3.2. Vlaanderen en de Benelux

In het kader van de voortschrijdende Europese integratie is de uitbouw van de samenwerking in Benelux-verband erg belangrijk. Niet zelden kan de Benelux immers een constructieve en stimulerende rol spelen in dat integratieproces.

Het is daarom van belang dat de Vlaamse Gemeenschap op de meest nauwe manier betrokken wordt bij de Benelux-werkzaamheden, die terzelfdertijd een kanaal kunnen zijn voor een geprievilegieerde samenwerking met Nederland.

3.3. Vlaanderen en de EG

3.1.1. De mogelijkheden van de Vlaamse Gemeenschap in het perspectief van een doorgedreven Europees federalisme, waarin de verwezenlijking van de eenheidsmarkt in 1992 een belangrijke stap is, zullen ten volle benut worden.

Steeds meer materies die de bevoegdheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse Regering aangebelangen, worden immers in EG-verband geregeld.

De uitbouw van een eigen beleid ten aanzien van de EG, door een versterkte betrokkenheid bij de EG-instellingen, hun comités en werkgroepen, door een functionele afstemming van het beleid op de Europese structuurpolitiek en de sociale en ecologische aspecten van het Europees eenmakingsproces, is noodzakelijk.

Dit eigen Vlaams beleid dient een actieve deelname van Vlaanderen aan het Europees beslissingsproces, een efficiënte en tijdige uitvoering van de Europese beslissingen inzake Gemeenschaps- en/of Gewestmateries en de optimale aanwending van de mogelijkheden geboden door Europese fondsen en programma's na te streven.

Op 1 december 1988 trad een verbindingsagente voor de EG in dienst van het CGIS, ten einde de belangen van de Vlaamse Gemeenschap bij de EG te verdedigen.

Na een eerste evaluatie van de resultaten van de werkzaamheden van de EG-verbindingsagent van de Vlaamse Gemeenschap, zal de opportuniteit onderzocht worden om deze verbindingsagent een diplomatiek statuut toe te kennen in het kader van de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EG.

3.3.2. Binnen de Vlaamse Gemeenschap zal onverwijld, onder het voorzitterschap van de Gemeenschapsminister bevoegd voor de Externe Betrekkingen, een Vlaamse Werkgroep '92 worden opgericht, waarin alle Gemeenschapsministers en de Vlaamse administraties vertegenwoordigd zijn, teneinde :

- een efficiënte en tijdige uitvoering van Europese beslissingen inzake Gemeenschaps- en/of Gemeentemateries te verzekeren ;

- tijdig de consequenties van beslissingen op Europees vlak te kennen ;

- de mogelijkheden en de moeilijkheden die voortvloeien uit de invoering van de eenheidsmarkt in 1992 na te gaan, te evalueren en te onderwerpen.

De Werkgroep '92 kan zich daarenboven laten bijstaan door de SERV, een vertegenwoordiging van het Vlaams bedrijfsleven en deskundigen uit de academische of onderzoeksmiddelen.

Het is onder meer de taak van deze Werkgroep '92, te onderzoeken welke schikkingen dienen getroffen te worden als respons op Europese maatregelen enerzijds, en betreffende de mogelijke impact van Vlaamse initiatieven op Europees vlak anderzijds.

3.3.3. Verder worden de mogelijkheden onderzocht om Vlamingen, Vlaamse instellingen en Vlaamse bedrijven via een gemakkelijk bereikbaar informatiekanal en op een zeer bevattelijke wijze, relevante informatie te verschaffen over Europese aangelegenheden zoals onderzoeksprogramma's, richtlijnen, openbare aanbestedingen en dergelijke meer in een zo breed mogelijk perspectief.

3.4. Vlaanderen en de Raad van Europa

Vlaanderen zal zijn betrokkenheid bij de werkzaamheden van de Raad van Europa systematisch versterken door een actieve deelname aan zijn comités en werkgroepen. De Vlaamse Regering zal een zo efficiënt en maximaal mogelijke inbreng in de besluitvorming van de Raad van Europa nastreven inzake de beleidsdomeinen die tot haar bevoegdheid behoren.

3.5. Vlaanderen en de Vereniging van de Regio's van Europa

De Vlaamse Gemeenschap dient zich op een autonome wijze te affirmeren binnen de Vereniging

van de Regio's van Europa (VRE) en het Europees Centrum voor Regionale Ontwikkeling (CEDRE).

Het Europa van de Regio's evolueert zeer snel en degelijk, het aantal toetredende regio's neemt steeds meer uitbreiding, zodat een toenemend aantal middelen en ideeën ter beschikking zijn om onderling projecten uit te werken.

Op dit niveau van gelijk georiënteerde regio's wordt door middel van dialoog, overleg en studie een gezamenlijke actie mogelijk, waarbinnen Vlaanderen enerzijds de mogelijkheid heeft zijn eigen identiteit te affirmeren en zijn stempel te drukken op de beleidsopties. Anderzijds biedt het Vlaanderen de mogelijkheid om, in samenwerking met andere regio's, zijn belangen te behartigen op het vlak van de regio zelf, van de bedrijven en van de wetenschappelijke, culturele en socio-culturele instellingen.

In het bijzonder is de participatie aan de VRE en het CEDRE — dat wetenschappelijke, technische en logistieke steun biedt — voor Vlaanderen een bijkomend kanaal om, op het niveau van de vertegenwoordiging van de regio's bij de Europese instellingen, zijn aanwezigheid te versterken en de deelname aan de Europese constructie en het communautaire leven te vergemakkelijken.

De Vlaamse Gemeenschap zal zich bij het leggen van bilaterale contacten met andere regio's bij voorkeur richten tot regio's die een zekere mate van autonomie bezitten (bv. Duitse Länder, Franse regio's, Canadese provincies).

3.6. De Vlaamse Regering zal de grensoverschrijdende samenwerking met onze buurlanden stimuleren en aanmoedigen.

4. VLAANDEREN IN DE WERELD

4.1. Multilaterale samenwerking

De Vlaamse Gemeenschap dient actief op te treden in alle internationale organisaties die opereren op terreinen waarvoor zij bevoegd is, zoals de Raad van Europa, de UNESCO, de W.H.O. en de OESO. Hiertoe zal zij formules onderzoeken die de rechtstreekse betrokkenheid van de Vlaamse overheid bij het besluitvormingsproces van deze organisaties maximaal garandeert.

De Vlaamse Regering zal onverwijld overgaan tot de oprichting van een Vlaamse UNESCO-Commissie. Nu het onderwijsbeleid volledig gecommunautariseerd is, situeren de UNESCO-materies zich immers bijna integraal binnen het bevoegdheidspakket van de Vlaamse Regering.

In tal van zowel niet-gouvernementele als gouvernementele, multilaterale organisaties bestaan concrete mogelijkheden tot participatie aan projecten en programma's, tot het bekomen van financiële steun door middel van fondsen en beurzen en tot het medebepalen en -beïnvloeden van het beleid.

Deze mogelijkheden kunnen door Vlaanderen nog beter benut worden dan tot nu toe het geval is. Met een meer specifieke en meer intense aanpak kunnen deze het imago van Vlaanderen ten goede komen en zowel economisch, financieel als wetenschappelijk de Vlaamse instellingen en de bedrijfs-wereld voordeel opleveren.

Teneinde de Vlaamse ondernemingen en dienst-verlenende bedrijven te laten participeren aan de door de Wereldbank goedgekeurde projecten, zal de Vlaamse Regering het Vlaams bedrijfsleven concreet informeren in verband met de mogelijkheden terzake. Op Vlaams niveau zal daartoe een cel gevormd worden die :

- de projecten aan de mogelijk geïnteresseerde bedrijven signaleert ;
- specifieke bedrijven identificeert die bij de Wereldbank kunnen worden gepromoveerd ;
- producten en technologieën aanbrengt die bij de Bank interesse kunnen opwekken in het kader van projecten.

Hiertoe worden enerzijds de ontwikkelingen in de internationale organisaties op de voet gevolgd en worden anderzijds de aansluitingsmogelijkheden van Vlaamse initiatiefnemers met betrekking tot internationale projecten en programma's begeleid en opgevolgd.

De voorbereiding, begeleiding en nazorg van concrete projecten wordt gecoördineerd door de functioneel bevoegde Gemeenschapsminister(s), in samenwerking met de betrokken administratieve diensten, met een eventuele deelname van de betrokken gebruikers.

De informatie-uitwisseling tussen Vlaanderen en de internationale organisaties verloopt overigens in beide richtingen. Enerzijds kan Vlaanderen de kansen benutten die door een participatie aan de werking van de internationale organisaties geboden wordt, anderzijds zal Vlaanderen zijn eigen specifieke inbreng, die het aan de internationale organisaties kan bieden, promoten.

Een dergelijke aanpak kan niet op een adequate wijze binnen de bestaande structuren worden gerealiseerd. Hij vereist een vertrouwdsheid met zowel de informele als de formele structuur van de internationale organisaties.

Een inzicht hebben in de precieze verhoudingen en het adequaat hanteren van informatie vergroot beduidend de kansen op een voor Vlaanderen gunstige beslissing.

In december 1988 trad een verbindingsagent voor de multilaterale organisaties, die instaat voor de Vlaamse belangenbehartiging bij de multilaterale organisaties, in dienst van het C.G.I.S.

4.2. Bilaterale samenwerking

Het buitenlands beleid van de Vlaamse Gemeenschap dient volgens een welbepaalde strategie te verlopen, die reflexies vindt zowel in de uitwerking van bilaterale akkoorden als in het beleid op alle terreinen die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren.

De in 1970 grondwettelijk verworven culturele autonomie heeft een politieke gestalte gekregen, ook inzake haar buitenlandse aspecten. In het kader van haar inspanningen om het imago van Vlaanderen in de wereld uit te dragen, zal de Vlaamse Regering bijzondere zorg besteden aan het bekend maken en uitdragen van onze culturele identiteit. Op het internationale vlak moet onze identiteit als volksgemeenschap erkend en bevestigd worden door ons cultureel imago.

De bilaterale contacten vanuit de Vlaamse Gemeenschap zullen essentieel gekenmerkt worden door een multidimensionele aanpak.

Het Vlaams wetenschapsbedrijf zal nog sterker internationaal gericht worden. De Vlaamse Regering zal de onderzoeksinspanningen van de Vlaamse instellingen, de industrie en de individuele vorsers die een duidelijke internationale dimensie vertonen, selectief ondersteunen.

De acties van de Vlaamse Regering inzake onderzoek zullen worden getoetst aan analoge acties in binnen- en buitenland. Waar mogelijk zullen schaalvoordelen worden nagestreefd.

De Vlaamse Regering zal de nodige stappen ondernemen om de deelnemingskansen van onderzoeksploegen op supranationaal niveau te verhogen. Op korte termijn zal getracht worden naar een volwaardige participatie van de onderzoeksteams van Vlaamse instellingen en bedrijven in de meest vooruitstrevende internationale onderzoeksacties van de regio's, soevereine staten of multinationale organisaties.

Het zelfstandig internationaal optreden van de Vlaamse Gemeenschap inzake wetenschappelijke aangelegenheden, alsook het onder eigen verantwoordelijkheid deelnemen aan nationale samenwerkingssakkoorden met het buitenland, zullen op een gecoördineerde manier worden bevorderd. In dat kader zal de Vlaamse Regering maximaal inspelen op de Europese inspanningen en acties inzake onderzoek.

De bijdrage van het onderwijs tot de Europese integratie zal zich situeren in de aanpassing van programma's, in het bevorderen van de toegankelijkheid en de equivalentie van de onderscheiden studierichtingen en het verder stimuleren van de concrete samenwerking tussen onderwijs- en onderzoeksinstellingen, onder meer via het Erasmus- en Comett-programma.

Via de Culturele Akkoorden zal steeds de mogelijkheid tot specialisatie en navorsing op uitwisselingsbasis worden geboden aan Vlaamse kandidaten, ook met landen die niet tot de EG behoren.

Daarenboven zal de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (WOB) verder worden uitgebouwd als het instrument van een geëigende Vlaamse aanpak in het kader van een beleid dat gericht is op samenwerking met Derde Wereldlanden.

WOB is voornamelijk actief op het vlak van onderwijs, volksgezondheid, landbouw en openbare werken.

Zij realiseert ook technische bijstandsprogramma's in samenwerking met het Vlaamse bedrijfsleven.

4.3. Buitenlandse investeringen zijn voor Vlaanderen van groot belang. Macro-economisch omwille van de positieve gevolgen voor de werkgelegenheid, de betalingsbalans en de economische groei ; micro-economisch omwille van de toegang tot nieuwe technologische kennis en ervaring alsmede voor de reconversie van de probleemgebieden.

Het aantrekken van buitenlandse investeringen blijft een essentiële opdracht van de Vlaamse Regering. Hiertoe zal zij een beleid voeren van dynamische werving van buitenlandse investeringen, ook met betrekking tot niet-traditionele handelspartners, hierbij permanent ondersteund door haar investeringsbureau, de „Flanders Investment Opportunities Council" (FIOC) en haar eigen investeringsprospectoren in Boston, Singapore en Stockholm. Op korte termijn zal er ook een investeringsprospecteur met standplaats te San Francisco worden aangesteld.

Als volwaardige operationele cel bestaande uit één directeur en twee adjuncten, bekleedt FIOC een centrale plaats in het Vlaamse acquisitiebeleid en fungeert het terzelfdertijd als thuisbasis voor de investeringsprospectoren. FIOC is het enige contactadres van de Vlaamse Regering waar elke buitenlandse investeerder voor informatie, oriëntatie en documentatie over alle vestigingsaspecten terecht kan. Voorts heeft het ook de taak om via promotionele activiteiten in de ruimere zin van het woord Vlaanderen in de wereld bekendheid te geven als investerings- en partnerregio. Ook zal FIOC het afsluiten van samenwerkings- en toeleveringsovereenkomsten, alsmede van joint-ventures tussen Vlaamse KMO's en buitenlandse investeerders aanmoedigen.

Bij de uitoefening van zijn opdracht wordt FIOC bijgestaan door investeringsprospectoren die als hoofdtaak in hun werkgebied alle „business opportunities" voor Vlaamse bedrijven opsporen. Hierbij streven zij een goede verstandhouding na met de diensten van de Belgische consulaten waarmee zij hun prospectie bij bedrijven proberen te coördineren.

„Flanders Technology International", het tweejaarlijks internationaal ontmoetingsforum van nieuwe en geavanceerde technologieën uit de hele wereld, zal blijven bijdragen tot de technologische uitstraling van Vlaanderen.

De Vlaamse Regering zal door middel van daartoe geschikte instellingen en instrumenten een eigen exportbeleid voeren, onverminderd een nationaal beleid van coördinatie, bevordering en samenwerking terzake. In haar exportbeleid zal de Vlaamse Regering bijzondere aandacht besteden aan de KMO's. De diverse sociaal-economische geleidingen, inzonderheid het bedrijfsleven, zullen nauw bij het beleid worden betrokken.

Het beleid inzake ruimtelijke ordening zal in volledige samenhang met het ecologische, het infrastructuur- en het mobiliteitsbeleid in een Europees

perspectief worden benaderd en zal kaderen binnen een globale ordening van het grondgebied.

Gelet op de ernst van de milieuproblematiek en vooral op het grensoverschrijdend en mondiaal karakter ervan, zal de Vlaamse Gemeenschap zowel in Europees als in breder internationaal samenwerkingsverband haar milieubeleid gestalte geven en integreren.

4.4. Aan de vertegenwoordiging van Vlaanderen in het buitenland werd op een formele wijze gestalte gegeven door de aanstelling, op 1 mei 1987, van een Attaché van de Vlaamse Gemeenschap te Washington en, op 1 december 1988, van een Attaché van de Vlaamse Gemeenschap in Japan.

Deze Gemeenschapsattachés zullen in de eerste plaats doelgerichte informatie over Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in de brede zin van het woord verschaffen en anderzijds hun thuisbasis actief informeren over de mogelijkheden die zich voor Vlaanderen voordoen in hun werkterrein. Zij fungeren als vertrouwenspersoon van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland.

Tevens wordt een informeel netwerk uitgebouwd van contacten die de Vlaamse belangen in het buitenland verdedigen, de opportuniteiten voor de Vlaamse Gemeenschap signaleren en het imago van Vlaanderen in de wereld bevorderen.

Het inschakelen van een beperkt aantal eigen vertegenwoordigers met specifieke opdrachten op strategische plaatsen in de wereld, betekent geenszins dat Vlaanderen een parallel diplomatiek circuit wenst op te zetten.

De Vlaamse Gemeenschap zal — zoals dit trouwens ook in het verleden het geval was — intensief en loyaal samenwerken met de Belgische diplomatie. Zij wenst op de Belgische ambassades en consulaten een volwaardig beroep te doen voor internationale contacten die betrekking hebben op alle terreinen waarvoor zij bevoegd is.

5. HET IMAGO VAN VLAANDEREN IN HET BUITENLAND

Als internationale contactpartner moet Vlaanderen duidelijk identificeerbaar zijn. De Vlaamse identiteit moet in het buitenland herkenbaar en erkenbaar worden gemaakt. De Vlaamse Regering zal derhalve initiatieven nemen om met een coherent beeld van Vlaanderen naar buiten te treden. Vlaanderen moet hierdoor op termijn in de wereld spontaan geassocieerd worden met een kwaliteitsimago.

Binnen het globale buitenlands beleid van de Vlaamse Gemeenschap, zal de Vlaamse Regering streven naar éénheid in de imagovorming van Vlaanderen naar het buitenland toe.

Hierbij is het van kapitaal belang dat alle diensten van de Vlaamse Gemeenschap een dergelijke eenheid in hun acties vertonen. Het is daarom noodzakelijk dat alle Vlaamse instanties die in het bui-

tenland optreden dezelfde huisstijl voeren : een eigen Vlaamse huisstijl, die als internationaal herkenbaar waarmerk voor Vlaanderen wordt gehanteerd.

5.2. Imagovorming betekent tevens dat blijvend contact wordt onderhouden met buitenlandse instanties.

De uitgave van een Engelstalig algemeen-informatief tijdschrift „FLANDERS" is hiervoor een belangrijk instrument. Eind april '89 wordt het eerste nummer van dit trimestrieel tijdschrift door het CGIS uitgegeven.

Het opzet van „FLANDERS" is in het buitenland een beeld te geven van alles wat zich in Vlaanderen voordoet op cultureel, economisch, sociaal, wetenschappelijk en technologisch gebied. Dit tijdschrift richt zich tot leidinggevende personen die als multiplicatoren kunnen fungeren. Hierdoor kan de oplage binnen redelijke perken gehouden worden en is gerichte verspreiding mogelijk.

Daarenboven zal dit tijdschrift zich inhoudelijk op een hoog kwalitatief, doch tevens toegankelijk niveau profileren. Voor de technische realisatie en distributie van dit tijdschrift wordt een beroep gedaan op een gespecialiseerde firma met ruime ervaring in dit domein.

5.3. Niet alleen het geschreven woord, maar ook het gesproken woord en het beeld zullen geïntegreerd worden in de promotionele actie ten voordele van Vlaanderen.

De verspreiding van het tijdschrift „FLANDERS" zal samengaan met een multimediale aanpak in samenwerking met de BRT.

De Vlaamse Gemeenschap zal tevens onderzoeken in welke mate de Wereldomroep van de BRT een meer expliciete rol kan spelen in de internationale imagovorming van Vlaanderen.

5.4. De Vlaamse Regering zal bij haar imagovorming eveneens aandacht besteden aan het verzorgen van contacten met buitenlanders die occasioneel of permanent in Vlaanderen verblijven.

5.5. Alle voorstellen van acties in verband met de promotie van Vlaanderen in het buitenland (logo, tijdschrift, multimediale aanpak, enz.) worden inhoudelijk begeleid door het Adviescomité Promotie Vlaanderen, een stuurgroep van toonaangevende personen uit diverse Vlaamse instellingen, die op geregelde tijdstippen vergadert, zich over de voorstellen bezint, en zelf suggesties formuleert om het imago van Vlaanderen in de wereld te bevorderen.

5.6. Teneinde een duidelijk beeld te geven van de samenstelling en de bevoegdheden van de Vlaamse Regering, heeft het CGIS een brochure over de Vlaamse Regering samengesteld, die in vier talen (Nederlands, Engels, Frans en Duits) ter beschikking wordt gesteld.

5.7. Binnen het raam van de Europese Minister-raad, beslisten de Ministers verantwoordelijk voor cultuur op 5 juni 1985 dat ieder jaar een stad de rol van Europese cultuurstad toebedeeld krijgt. In hun vergadering van 27 mei 1988 aanvaardden de Europese Cultuurministers de kandidatuur van de stad Antwerpen voor het jaar 1993.

Het Europese publiek zal in 1993 niet alleen inzicht dienen te krijgen in de bijzondere culturele aspecten van de stad Antwerpen, maar ook van Vlaanderen, de regio waarin Antwerpen zich bevindt.

De Vlaamse Gemeenschap zal terzake, onder meer via de Culturele Akkoorden, inspanningen leveren opdat de andere Lidstaten en regio's zich met een gepast aantal manifestaties te Antwerpen zouden kunnen voorstellen. Bovendien kunnen ook niet-Lidstaten bij dit evenement betrokken worden.

In die geest zal de Vlaamse Gemeenschap, samen met de Stad Antwerpen en de Provincie Antwerpen, de voorbereidingsfase intens ondersteunen.

Antwerpen zal als Europese cultuurstad in 1993 haar eigen bijdrage kunnen leveren tot de uitstraling van Vlaanderen in Europa en in de wereld.

6. BESLUIT

De Vlaamse Regering is er zich terdege van bewust dat het beleid dat in de komende jaren gevoerd wordt, een blijvende stempel zal drukken op de toekomst van onze regio.

Het Vlaams buitenlands beleid zal zowel uitgaan van een permanente bevestiging van onze eigen identiteit als van het bewustzijn dat een hechte en faire samenwerking met andere regionale, nationale, buitenlandse en supranationale overheden en/of instellingen onontbeerlijk is. Hierdoor wil de Vlaamse Regering een substantiële bijdrage leveren tot een Vlaanderen dat zich op het internationale vlak zelfbewust en zelfverzekerd profileert en affirmeert.

Brussel, 22 februari 1990.

*De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting,*

G. GEENS